

Co-ro-na-le-ren

Co-ro-na-le-ren: (coronaleerde, heeft coronageleerd): 1) vorm van afstandslernen bij kinderen uit het leerplichtonderwijs die in tijden van pandemieën thuis gebeurt onder toezicht van een ouder/voogd/mentor en dankzij de begeleiding van een leraar die zichzelf daarvoor opnieuw heeft uitgevonden. 2) lessen trekken uit een coronacrisis.

Tweemaal coronaleren

Het zag er eenvoudig uit op televisie. Een jonge mama/bedrijfsleider had met haar kinderen een contract getekend over het schoolwerk. Er hing een dag-indeling aan de frigo en de kinderen zaten

netjes op hun eigen plek. Als de dag rustig was verlopen, volgde er een aperitiefje. De televisie toonde niet hoe het in de dagen erna ging. Als dat aperitiefje saai werd, schoolwerk thuis maken toch niet zo plezant leek te zijn en mama en papa met veel moeite hun kalmte moesten bewaren bij de zoveelste gestoorde zoom-meeting. Dat lazen we wel in de kranten, de volgende weken. De televisie toonde ook niet hoe het er aan toe ging in dat kleine appartementje in een andere wijk. Waar enkele kinderen tussen 6 en 14 jaar oud wonen met ouders die het moeilijk hebben om de eindjes aan mekaar te knopen. Ze delen 1 laptop met 4 kinderen en hebben het moeilijk om zich te concentreren. Tweemaal coronaleren. Tweemaal levensecht.

Als de coronacrisis ons iets leert over onderwijs, dan wel dat het belang van de school als plek om samen te leren, niet in twijfel kan getrokken worden. Ouders zijn geen leraren. De professional ben jij. Jouw aanpak op school zorgt ervoor dat elk kind de kans krijgt om te leren.

Experimenteren, innoveren, professionaliseren

De coronacrisis leert ons ook iets over jou en je zeer grote flexibiliteit. Respect daarvoor! Samen met je team leerde je snel bij. Je zocht je weg op Skype, YouTube, Facebook Live, en nog veel andere platformen en ontdekte er de leermogelijkheden van. Je volgde webinars in de paasvakantie. Je deelde ervaringen met je collega's, maakte ernstige en ludieke filmpjes, overlegde over de beste manieren om kwetsbare kinderen te bereiken, zocht hoe je ook digitaal en via je scherm of telefoon kon detecteren hoe het zat met je leerlingen: Begrepen ze de leerstof? Waarom werd altijd diezelfde fout gemaakt? Hoe kon je dat vanop een afstand beter uitleggen? En zaten ze nog goed in hun vel?

Sprong in het diepe

De jongste TALIS cijfers¹ tonen aan dat die snelle omslag niet evident was. Slechts 23,7% van de leraren in Vlaanderen voelt zich volgens het onderzoek goed voorbereid om met ICT aan de slag te gaan. 37,5% had het jaar voor de TALIS-test een bijscholing gevolgd over ICT-gebruik. In vergelijkbare Europese landen was dat ongeveer 50%.

15% van de Vlaamse schoolleiders in het basisonderwijs zegt dat er een tekort is aan digitale leermiddelen of dat de middelen die er zijn ontoereikend zijn om ze goed te gebruiken bij het lesgeven. Dat percentage ligt hoger dan in de andere Europese landen die aan het onderzoek deelnamen (11,8%). 15%, dat is bijna een op de zeven schoolleiders. 50% van de leraren vindt dat er meer moet geïnvesteerd worden in ICT-materiaal. Daarmee staat deze investering op de vijfde plaats in de lijst van belangrijkste investeringswensen in het lager onderwijs.

Gebruik maken van ICT in de klas is nog iets anders dan de leerlingen er zelf mee aan de slag zetten. Slechts 23% van de leraren in het lager onderwijs gaf voor de coronacrisis digitale opdrachten waaraan leerlingen minstens een week moesten werken. Leraren voelen zich ook aanzienlijk minder beslagen in het gebruiken van digitale middelen om het leren van leerlingen te ondersteunen. 70% van de leraren zegt dat hij "in zekere mate" of "goed" in staat is om dat te doen. Een groot verschil met de score die leraren zichzelf geven als het gaat om het (op)stellen van goede vragen, het afwisselen van instructiemethoden en het geven van een alternatieve uitleg als leerlingen iets niet goed begrijpen. 93 tot 97% van de leraren vindt zichzelf goed in deze vaardigheden.

En toch bleef geen enkel schoolteam in Vlaanderen achter. Overal vonden jullie zichzelf terug uit. Er werden veel digitale lessen geleerd.

Nood aan waardering

Het verwondert ons niet. We schreven het al eerder in Basis: de cijfers in TALIS tonen aan dat je erg intrinsiek gemotiveerd bent en erg betrokken bij jouw leerlingen. Dat komt ook in deze vreemde tijden mooi tot uiting. Je haalt het onderste uit de kan om voor alle leerlingen een goed aanbod te voorzien. Facebookgroepen staan vol met tips en filmpjes om uit te wisselen. Leerlingen uit kwetsbare gezinnen worden opgebeld en gestimuleerd. Bundeltjes met huiswerk of informatie worden aan huis bezorgd. Ook ouders kunnen bij jou terecht.

De leraar, hij ploegde voort. Ook zonder zich gewaardeerd te voelen. In 2013 vond nog 45% van de leraren dat hun beroep gewaardeerd werd in de maatschappij. In 2018 was dat nog 25,8%. In geen enkele vergelijkbare regio is de daling zo sterk. Verontrustend.

Laat dat nog een les zijn die we moeten trekken uit deze coronacrisis: jij bent de echte onderwijsprofessional. We hebben jou nodig. Je doet je job met hart en ziel en verdient meer waardering. Het lerarentekort was voor het uitbreken van de coronacrisis nog een hot topic. Een gevoelige herwaardering van de job, kan het begin van een oplossing zijn.

1. Teaching and Learning International Survey (TALIS) is een internationaal vergelijkend onderzoek over leraren en hun schoolleiders op initiatief van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECS). Aan de hand van vragenlijsten worden leraren en schoolleiders bevraagd over tal van aspecten van hun werk en hun werkomgeving.

Laat dat nog een les zijn die we moeten trekken uit deze coronacrisis: jij bent de echte onderwijsprofessional. We hebben jou nodig.

TEKST
Lies Van Rompaey

BEELD
Helena Gevaert (8 j.)

